ESTE SATISFĂCĂTOR RANDAMENTUL ECHIPEI DE TINERET?

● Răspunde în acest număr antrenorul Bazil Marian. Aşteptăm opiniile altor specialişti, ale iubitorilor fotbalului

Comportarea echipelor reprezentative semnifică treapta valorică pe care se situează fotbalul unei ţări în constelaţia mondială a celui mai popular sport. Selecţia, pregătirea şi alcătuirea echipelor naţionale este o operaţiune complexă şi dificilă, dar cadrul multilateral ce i se asigură pretutindeni se dovedeşte excelent.

Revista „Fotbal" îşi propune să concentreze atenţia specialiştilor şi iubitorilor jocului cu balonul rotund asupra eficacităţii, măsurilor şi metodelor aplicate în pregătirea echipelor noastre reprezentative. Începem cu echipa de tineret...

Mijloc de confruntare eficace între jucătorii de perspectivă, echipele de tineret sînt una dintre formele ce sporesc experienţa fotbaliştilor într-un climat ce maturizează rapid, făcîndu-i capabili să aspire la unul din cele 11 fotolii ale echipei naţionale A.

Ele constituie uneori şi punctul de plecare al viitoarelor echipe olimpice, completate bineînţeles cu jucători trecuţi de granita celor 23 de ani.

Bazil Marian, ajutat de profesorul **Angelo Niculescu**, conduce de peste trei ani, pe apele liniştite ale întîlnirilor internaţionale amicale, garnitura de tineret a ţării noastre, devenită echipă olimpică din anul 1965.

Marian a răspuns cu amabilitate solicitării noastre.

Scurt bilanţ

— Lucrez ca antrenor federal pentru echipa de tineret din ianuarie 1963. Atunci porneam la drum cu echipa cîştigătoare a turneului U.E.F.A. (ediţia 1962) şi cu alţi cîţiva jucători de perspectivă, depistaţi prin echipele din ţară.

— Ce ai zice de puţină statistică?...

— În acest interval, am verificat şi utilizat circa 60 de jucători. Pentru unii dintre aceştia, lotul de tineret a însemnat doar un scurt popas în cursa spre lotul „A".

— Te referi probabil la Suciu, Dumitru Popescu, Sorin Avram, Hălmăgeanu, Dan Coe, Dumitriu, Radu Nunweiller, Ianeu etc.

— ...Şi în loc de eteetera, la Mocanu, Dobrin şi Constantinescu, jucători cu o foarte rapidă şi convingătoare ascensiune.

Alţii, stagnînd sau regresînd, s-au eliminat treptat. Adamache, Andrei, Duca, Surdan, Lupescu, Pal, Răcelescu, Georgescu (Progresul), Szabo, Voinea, Pavlovici, Goran, sînt nume echivalente cîndva cu o promisiune. Şi atît. Ascensiunea lui Neşu şi Gane a fost stopată de repetate şi grave accidentări.

(Plafonarea — poveste veche. „Hidra" care înghite anual pe mulţi dintre cei hărăziţi pentru fotbal, la puţin timp după ce talentul lor se învesmîntase în straiele certitudinii.

„Vina" se pasează... cursiv de la jucători la antrenorii de club sau de lot şi de la aceştia la conducătorii de secţii, dar nu se opreşte nicăieri, alunecă şi e trecută în cele din urmă pe adresa hazardului.

Adevărul este că toţi factorii amintiţi poartă procente de răspundere pentru eşuarea celor ce şi-au pierdut perspectiva).

— Spre lotul de tineret s-au îndreptat mereu solicitanţi cu autentică valoare.

— Într-adevăr, recolta ultimilor 2 ani a fost marcată de apariţia şi consolidarea lui Grăjdeanu, Pescaru, Codreanu, Gaboraş, Deleanu, Boc, Sătmăreanu, Dobrin, Cuperman, Naghi, Frăţilă.

Pe drum bun...

— Se ştie că jucătorii tineri asimilează mai repede şi mai corect principiile unui nou sistem de joc, decît jucătorii mai vîrstnici, modelaţi de cerinţele sistemului precedent. Unele dintre acestea, imprimate pînă la automatizare, jenează noile achiziţii şi în ciuda efortului voluntar, răbufnesc cu încăpăţînare în comportarea din teren. În sensul acesta te socotesc un antrenor ce activează pe coordonate foarte favorabile. Lucrezi cu un material uman de bună valoare tehnică, aflat la vîrsta maximei receptivităţi pentru chestiunile tactice.

— Ai dreptate. Jucătorii tineri se adaptează mai bine structurii unui nou sistem, pe cînd majoritatea celor vîrstnici intuiesc numai aspectele lui exterioare. Mărturie stau cred, trăsăturile de fotbal modern, vizibile în multe dintre partidele susţinute de echipa noastră. Ca jucător, am fost adeptul unui fotbal impregnat cu elemente de spectacol. Deviza noastră era să cîştigăm atacînd. Sistemul denumit „beton" ridică antijocul la rang de principiu, schimonoseşte fotbalul, răpindu-i frumuseţea şi diminuîndu-i puterea de seducţie asupra publicului.

Din echipa de tineret am încercat să facem un mecanism elastic, cu tendinţă vădit ofensivă, care să acţioneze organizat şi colectiv. Am jucat în ţară în cadrul aşezării 4—2—4, iar în deplasare, în varianta 4—3—3. Echipa ştie să alunece lin de la o aşezare la alta în timpul aceluiaşi joc. Liniile echipei au format deseori un bloc bine articulat. Am folosit apărarea combinată, pressingul, am încercat să construim de la portar şi să realizăm o bună circulaţie de balon prin susţinerea jucătorului aflat în posesia mingii. Intercalarea şi participarea mijlocaşilor şi fundaşilor laterali la acţiunile de finalizare, au conferit caracter ofensiv jocurilor disputate pe teren propriu. În deplasare, la jocul deschis al echipelor gazdă, am răspuns prin aplicarea variantei 4—3—3 care sporeşte siguranţa apărării şi creează posibilităţi rapide de atac şi contraatac (situaţii exploatate frecvent de Frăţilă, jucător cu fină orientare tactică, cu un remarcabil simţ al porţii, căruia în ultima vreme i s-a adăugat şi piteşteanul Naghi).

...Şi totuşi

— Din vara anului 1965, echipa de tineret a devenit nucleul viitoarei echipe olimpice. S-au adăugat o serie de alţi jucători mai vîrstnici, care n-au participat la preliminariile campionatului mondial. De atunci încolo, capacitatea echipei de a smulge un rezultat favorabil, acasă sau în deplasare, în faţa unui adversar de acelaşi rang, devine principalul criteriu de apreciere al activităţii de selecţie şi de pregătire. Privit ca atare, jocul echipei pare grevat de o serie de neconcordanţe faţă de căile probate ca pîrghii sigure pentru răsturnarea apărărilor aglomerate.

— De aceea mă şi preocupă intens deficienţele prezente în comportarea echipei noastre. Jocul colectiv nu se realizează continuu. Acţiunile frînate, execuţiile efectuate cu întîrziere, conducerea prelungită a balonului, fentele inutile sînt modalităţi care prejudiciază jocul colectiv (propriu mai ales lui Matei, Pescaru, Jamaischi şi, în ultimul meci, lui Varga). Construcţia jocului suferă şi ea uneori datorită precipitării, lipsei de calm şi clarviziunii. Acestea duc la ieşirea dezorganizată din apărare prin mingi trimise fără adresă sau prin folosirea paselor înalte în circumstanţe nefavorabile. În focul luptei, jucătorii nu aplică măsurile şi manevrele de combatere a apărărilor aglomerate. Ritmul de joc rămîne în continuare nesatisfăcător.

Am fost uneori înfrînţi pentru lipsă de organizare corectă în apărare la faze fixe, cum s-a întîmplat în Italia (1—2 cu echipa ţării gazdă). Datorită marcajului defectuos aplicat la executarea unei lovituri libere, am pierdut o partidă perfect echilibrată.

După cum se observă, suma unor realizări incontestabile, vizibile în comportarea echipei, este sensibil concurată — din păcate — de suma deficienţelor. Explicaţia poate fi găsită în fluctuaţiile de jucători (inevitabile sau subiective), precum şi în randamentul scăzut al orelor de antrenament de la cluburi şi de la lot.

Contribuţii care se lasă aşteptate

— Se vorbeşte de multă vreme la noi despre lipsa unor jucători de valoare internaţională pe anumite posturi: atacanţi centrali, fundaşi laterali şi extreme stînga, atît de necesari lotului reprezentativ. Printre jucătorii tineri, se găsesc „interpreţi" bine dotaţi pentru aceste roluri?

— Prea puţini, din păcate. Şi la aceasta contribuie şi tendinţa unor jucători, cu bun gabarit şi o tehnică şlefuită, de a se reprofila din atacanţi în apărători.

— Cauza acestui fenomen?...

— În linia de atac e mai greu să joci: marcaj sever, şocuri, lovituri, condiţii de inferioritate numerică, mare risipă de efort pentru demarcări şi pentru mărirea razei de acţiune. Postura de apărători este evident mai avantajoasă. Trebuie să formăm chiar de la juniori, prin selecţie şi pregătire minuţioasă, jucători atleţi cu o tehnică de joc impecabilă, cu o psihologie specifică, pentru soluţionarea cu precădere a posturilor vitregite.

Cinci jucători tineri, care aspiră la un loc în echipa reprezentativă (Mocanu, Dobrin, Constantinescu, Cuperman şi Sătmăreanu) fac parte actualmente din lot. Primii doi, Mocanu şi Dobrin, vor îmbrăca astă-seară, pentru prima oară, tricoul echipei „A" într-un joc interţări.

Cum sînt pregătite echipele naţionale

Pe itinerarul bucuriilor şi necazurilor

Echipa de tineret a jucat în aceşti trei ani în numeroase ţări din Europa şi a trecut de cîteva ori pe continentul african. În total, ea a susţinut 19 meciuri: a cîştigat 11, a terminat 4 la egalitate şi a pierdut 4. Cum apreciaţi aceste evoluţii?

— Cele mai bune jocuri ale echipei noastre, rezultate de prestigiu totodată, au fost: 1963 — cu Etiopia în deplasare 4—2, cu Anglia la Bucureşti 1—0; 1964 — cu Suedia la Nörköping 3—1, cu Ungaria la Bucureşti 2—1; 1965 — cu U.R.S.S. la Tbilisi 4—3, cu Turcia la Istanbul 5—1; 1966 — cu Austria la Eisenstadt 1—0. Cele mai înalte performanţe le socotesc victoriile asupra echipei U.R.S.S. la Tbilisi şi Angliei la Bucureşti.

Reversul: 1963 — la Arad cu R. P. Polonă 0—3, la Iaşi cu Turcia 1—2; 1964 — cu Anglia la Coventry 0—5; 1966 — cu Austria la Timişoara 0—1. Scorul înfrîngerii din Anglia este exagerat după opinia mea, dar nu voi uita niciodată jocul magistral al echipei engleze.

Explicaţie sau...

— N-am văzut jocul cu echipa Austriei de la Timişoara. Spune-mi, te rog...

— Ce să-ţi spun? A fost unul din acele jocuri ce dau iluzia moleşitoare că sînt uşor de cîştigat. Băieţii au făcut o primă repriză excelentă, dar ocaziile de gol le-au risipit în contul celor presupuse că vor veni. Dar, două greşeli ale apărătorilor, fructificate de oaspeţi, au pulverizat calmul şi luciditatea echipei noastre. Iată la ce duce lipsa de concentrare a jucătorilor în fazele de gol.

(Desigur, fiecare ocazie ratată e un moment psihologic, un fel de atu moral, trecut din tabăra proprie în tabăra adversarului. Am socotit însă mereu ca fiind comodă şi rămasă la suprafaţa faptelor, explicaţia — cu largă circulaţie — a lipsei de concentrare în momentul finalizării. Este un punct de vedere hrănit din aparenţe ce ne îndepărtează de drumul: cauză — efect — remediere).

Ce aveţi de gînd?

— Se apropie jocurile preliminare pentru turneul olimpic. Ce veţi întreprinde în viitor pentru fortificarea echipei?

— Lotul pentru compartimentul apărării ne inspiră deplină siguranţă. Pentru linia de atac, vom căuta noi elemente care să întrunească în măsură sporită, vigoarea necesară străpungerii apărărilor aglomerate, cu acea tehnică mai fină, care nu se dereglează la execuţiile efectuate în mare viteză. Ne gîndim la măsuri mai eficace pentru scăderea procentului de ocazii ratate. Ne gîndim la necesitatea perfecţionării pregătirii fizice. Ne gîndim, de asemenea, că trebuie să reactualizăm în antrenamentul echipelor noastre de club trasul la poartă din volé şi din plonjon cu capul.

Rezultatele şi comportarea echipei de tineret trebuie raportate la cîţiva parametri: **lungimea perioadei, condiţiile de pregătire excelentă, materialul uman solid înzestrat, precum şi calendarul internaţional care a permis întîlniri cu adversari valoroşi şi, implicit, rodarea şi investirea jucătorilor cu galoanele experienţei.** Cu toate acestea, rezultatele apar contradictorii. **Jocul reprezentativei de tineret conţine laolaltă elemente tactice apreciate, separate între ele de acţiuni demodate, lente sau individualiste. Ideea tactică reprezintă teoretic şi practic fragmente unanim acceptate, dar fără sudură între ele.** Avînd din toate cîte puţin, alături de numeroase aproximaţii, **jocul echipei nu se dovedeşte ancorat în cadrul bine definit al manierei constructiv-ofensive sau ale celei bazate pe acţiuni de contraatac.**

Cu toată promovarea unor jucători, considerăm că s-au rulat fără suficientă justificare un număr prea mare de sportivi, peste 60. **Selecţia unor fotbalişti a căror presupusă perspectivă timpul a contrazis-o, precum şi menţinerea altora, în pofida posturii lor de rezerve în echipele de club, sugerează aplicarea unor criterii nesigure şi lipsite de promptitudine.**

Graficul rezultatelor şi comportării are un aspect zigzagat, nu s-a apropiat de cota denumită stil propriu, **nu permite evidenţierea unui progres dobîndit, păstrat şi transmis de la un an la altul. Această ultimă observaţie impune întrebări rămase fără răspuns despre randamentul fiecărui antrenament sau meci. Cu alte cuvinte, ce a dobîndit, păstrat şi valorificat echipa din fiecare etapă de activitate?**

Prin articolul de faţă, deschidem o dezbatere. Invităm să rostească opinii în jurul activităţii de pregătire şi comportării echipelor reprezentative pe toţi specialiştii şi iubitorii fotbalului. Prin intervenţii care să întrunească atributele competenţei, cu sobrietate şi discernămînt imparţial, rugăm pe cititorii noştri să exprime puncte de vedere încălzite la flacăra pasiunii, solidare întotdeauna cu dorinţa şi necesitatea de afirmare internaţională a fotbalului nostru.

Convorbire realizată de Romulus BALABAN